

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๒/๗๔

สสค. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ๕1096/67

29 ม.ค. 2567 เวลา 11.00 น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๔๗๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๐๖ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. ไม่มีข้อขัดข้องในหลักการเนื่องจากการตราพระราชบัญญัติฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนและชาวประมง โดยคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการประมงทะเลเพื่อฟื้นฟูการประมงทะเลและอุตสาหกรรมประมง ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติฯ แล้วว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย และสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย

๒. เพื่อรักษาความต่อเนื่องของความร่วมมือกับสหภาพยุโรป ประเทศไทยจึงควรรักษาการสื่อสารกับสหภาพยุโรปเพื่อให้รับทราบข้อมูลและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยตรงจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยให้สหภาพยุโรปมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินการของรัฐบาลด้านการทำประมงอย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น และรักษาความเชื่อมั่นว่า ประเทศไทยยังคงปฏิบัติตามกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้รับรองและเข้าเป็นภาคี

๓. ความเห็นเพิ่มเติมในมติกฎหมาย ดังนี้

๓.๑ หลักการ IUU Fishing เป็นหลักการป้องกันการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และมีตราสารระหว่างประเทศจำนวนหนึ่งซึ่งมีขึ้นเพื่อป้องกัน IUU Fishing ทั้งในรูปแบบที่เป็น (๑) สนธิสัญญา เช่น Agreement on Port State Measures to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing ที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือ (๒) ที่เป็นเอกสารที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย เช่น Code of Conduct for Responsible Fisheries และ International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing หรือ (๓) มาตรการและระเบียบการรวมกลุ่มการประมงต่าง ๆ (Regional Fisheries Management Organisations: RFMOs) เช่น 2006 Southern Indian Ocean Fisheries Agreement ที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก และ (๔) ตราสารอื่น ๆ ที่แม้มิได้ระบุว่า IUU Fishing แต่ก็ขึ้นเพื่อป้องกัน IUU Fishing ซึ่งตราสารเหล่านี้ได้วางกฎเกณฑ์ให้รัฐต่าง ๆ มีหน้าที่ต้องออกกฎระเบียบที่เหมาะสมเพื่อการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนและให้ความร่วมมือระหว่างกันเพื่อวัตถุประสงค์นี้ เช่น 1995 UN Fish Stocks Agreement ที่ประเทศไทยเป็นภาคี และ 1993 Agreement to Promote Compliance with International Conservation and Management Measures by Fishing Vessels on the High Seas ซึ่งประเทศไทยอยู่ในขั้นตอนเตรียมเข้าเป็นภาคี เป็นต้น

/๓.๒ สหภาพยุโรป...

๓.๒ สหภาพยุโรปได้มีการออกกฎระเบียบ ที่ ๑๐๐๕/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ค.ศ. ๒๐๐๘ (มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ค.ศ. ๒๐๑๐) โดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งเพื่อให้มั่นใจว่าประเทศคู่ค้าสินค้าประมงของสหภาพยุโรปได้มีการดำเนินการเพื่อป้องกัน ยับยั้ง และขจัด IUU Fishing จึงเป็นเหตุให้มีการออกใบเหลืองให้แก่ประเทศไทยเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘ ดังนั้น การออกพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงเป็นการดำเนินการที่สำคัญของประเทศไทยที่ได้แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยได้ออกกฎหมายภายในเพื่อต่อต้าน IUU Fishing และเป็นที่มาสำคัญของการได้ปลดใบเหลืองจากสหภาพยุโรปในครั้งนั้น

๓.๓ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดหลักการสำคัญในเรื่องการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศเพื่อต่อต้าน IUU Fishing โดยในมาตรา ๘ ที่ระบุว่า หากเรือไม่ว่าสัญชาติใดก็ตาม กระทำผิดที่ใดก็ตามที่เป็นความผิดตามพระราชกำหนดนี้ หรือกฎหมายของรัฐชายฝั่ง หรือผิดกฎหมายระหว่างประเทศ หรือผิดกฎระเบียบขององค์การระหว่างประเทศ ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร และต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดฯ โดยให้ศาลไทยมีเขตอำนาจ ทั้งนี้ กำหนดเงื่อนไขว่า หากความผิดเกิดขึ้นนอกน่านน้ำประเทศไทย และผู้กระทำความผิดไม่ใช่เรือไทยหรือคนไทย จะดำเนินคดีตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิดได้ก็ต่อเมื่อได้รับแจ้งจากรัฐต่างประเทศที่ความผิดเกิดขึ้นหรือจากองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ของพระราชกำหนดฯ มิได้แก้ไขหลักการในการส่งเสริมให้ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ แต่ระบุเงื่อนไขให้รัดกุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ มาตรา ๘ ของพระราชกำหนดฯ มีความไม่ชัดเจนว่า การใช้เขตอำนาจของศาลไทยจะกระทำได้อหรือไม่ หากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐชายฝั่งอื่น หรือกฎหมายระหว่างประเทศ หรือกฎระเบียบขององค์การระหว่างประเทศ แต่ไม่ได้เป็นความผิดตามพระราชกำหนดฯ ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ระบุให้ชัดเจนขึ้นว่าการกระทำความผิดนั้นต้องเป็น “การกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้” ด้วย ดังนั้น ในหลักการจึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติฯ มิได้มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของพระราชกำหนดฯ และสอดคล้องกับเหตุผลความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงเรื่อง IUU Fishing

๓.๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎระเบียบ บทกำหนดโทษต่าง ๆ หากมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่วนราชการผู้รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ ควรตรวจสอบพันธกรณีของประเทศไทยตามตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนว่ามีความไม่ชัดเจนหรือแย้งกับพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าว

๓.๖ ทั้งนี้ หากที่ผ่านมานายองอาจดิษฐ์ยังใช้พระราชกำหนดฯ ได้พบปัญหาในทางปฏิบัติ การร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ย่อมเป็นโอกาสอันดีในการพัฒนากฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมาตรา ๘ ของพระราชกำหนดฯ ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของอธิบดีกรมประมงที่ต้องให้ความร่วมมือเมื่อได้รับการแจ้งจากบรรดารัฐ องค์การระหว่างประเทศเหล่านั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นประเด็นที่อาจสอบถามสำนักงานอัยการสูงสุด ในฐานะที่เป็นผู้ประสานงานกลางตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปานปรีย์ พหิทธานุกร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองสนเทศเศรษฐกิจ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๒๗ (ณัฐพล ๐๘๙ ๒๓๑ ๓๗๖๐)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ natthaphol.s@mfa.go.th